

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH ĐIỆN BIÊN
TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ - KỸ THUẬT ĐIỆN BIÊN

GIÁO TRÌNH
MÔN HỌC: THỰC HÀNH NGHỀ NGHIỆP
NGÀNH: PHÁP LUẬT
TRÌNH ĐỘ: TRUNG CẤP

(Ban hành kèm theo Quyết định số 1372/QĐ-CĐKTKT ngày 31 tháng 12 năm 2019
của Hiệu trưởng trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên)

Điện Biên, năm 2019

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo. Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

LỜI GIỚI THIỆU

Nhằm đáp ứng được mục tiêu của giáo dục nghề nghiệp, việc học lý thuyết phải gắn với thực hành, rèn luyện các kỹ năng cần thiết cho định hướng nghề nghiệp tương lai, môn học Thực hành nghề nghiệp giúp người học củng cố, rèn luyện các kỹ năng nghề nghiệp cơ bản trước khi đi thực tập tại cơ sở. Về kiến thức, môn học là quá trình củng cố, rèn luyện các kỹ năng cơ bản về tuyên truyền pháp luật; kỹ năng giao tiếp, thu thập thông tin và phỏng vấn người yêu cầu tư vấn pháp luật; các nghiệp vụ hộ tịch, chứng thực. Người học được trang bị những kỹ năng cơ bản liên quan đến nghề nghiệp, nâng cao hiểu biết và củng cố thêm những kiến thức đã học về thực tiễn tổ chức và hoạt động tư pháp cơ sở. Về kỹ năng, người học được rèn luyện kỹ năng xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật; Thực hiện kỹ năng giao tiếp, thu thập thông tin và phỏng vấn người yêu cầu tư vấn pháp luật; Vận dụng quy định của pháp luật thực hiện các nghiệp vụ: Đăng ký khai sinh; đăng ký khai tử; đăng ký kết hôn; đăng ký giám hộ; đăng ký nhận cha, mẹ, con; đăng ký thay đổi, cải chính, bổ sung hộ tịch, xác định lại dân tộc, đăng ký nuôi con nuôi; Biết cách ghi và sử dụng các biểu mẫu hộ tịch, vào sổ các sự kiện hộ tịch theo quy định; Sử dụng thành thạo phần mềm quản lý hộ tịch; Thực hiện được quy trình giải quyết yêu cầu đăng ký các sự kiện hộ tịch của công dân tại phòng hành chính một cửa liên thông; Thực hiện quy trình công chứng; chứng thực; vào sổ gốc và thực hiện thu phí công chứng, phí chứng thực theo quy định của pháp luật.

Giáo trình là học liệu quan trọng trong nghiên cứu, giảng dạy, học tập. Rất mong bạn đọc góp ý để Giáo trình có chất lượng tốt nhất.

Trân trọng giới thiệu cùng quý bạn đọc.

Điện Biên, ngày 20 tháng 12 năm 2019

Tham gia biên soạn: Ths: Đãi Thanh Phúc

Ths: Nguyễn Thị Hương

Ths: Đào Thị Liên

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU

Bài 1.....	6
KỸ NĂNG XÂY DỰNG KẾ HOẠCH VÀ THỰC HIỆN CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TẠI CƠ SỞ.....	6
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH PHỔ BIẾN GIÁO DỤC PHÁP LUẬT.....	6
1. Khái niệm.....	6
2. Mục đích.....	6
3. Nội dung.....	7
4. Đối tượng.....	7
5. Các loại chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật.....	7
II. QUY TRÌNH XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT.....	8
1. Giai đoạn chuẩn bị.....	8
2. Xây dựng dự thảo Chương trình.....	8
3. Tổ chức lấy ý kiến vào Dự thảo và thẩm định nội dung.....	10
4. Chỉnh sửa, hoàn thiện và trình ký phê duyệt chương trình.....	10
5. Tổ chức thực hiện Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật.....	10
III. NGHIỆP VỤ TỔ CHỨC MỘT SỐ HÌNH THỨC PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT.....	11
1. Phổ biến, giáo dục pháp luật trực tiếp.....	11
2. Phổ biến, giáo dục pháp luật qua hệ thống truyền thanh cơ sở.....	14
3. Các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật khác.....	16
Bài 2.....	19
THỰC HÀNH CÁC NGHIỆP VỤ HỘ TỊCH.....	19
I. Thực hành nghiệp vụ đăng ký khai sinh.....	19
II. Thực hành nghiệp vụ đăng ký kết hôn.....	20
III. Thực hành nghiệp vụ đăng ký khai tử.....	21
IV. Thực hành nghiệp vụ đăng ký giám hộ.....	22
V. Thực hành nghiệp vụ đăng ký chấm dứt giám hộ.....	23
VI. Thực hành nghiệp vụ đăng ký nhận cha, mẹ, con.....	23
VII. Thực hành nghiệp vụ đăng ký nuôi con nuôi.....	24
BÀI 3: THỰC HÀNH CÁC NGHIỆP VỤ HỘ TỊCH.....	24
I. Thực hành nghiệp vụ đăng ký khai sinh.....	25
II. Thực hành nghiệp vụ đăng ký kết hôn.....	25
III. Thực hành nghiệp vụ đăng ký khai tử.....	26
IV. Thực hành nghiệp vụ đăng ký giám hộ.....	27
V. Thực hành nghiệp vụ đăng ký chấm dứt giám hộ.....	28
VI. Thực hành nghiệp vụ đăng ký nhận cha, mẹ, con.....	29
VII. Thực hành nghiệp vụ đăng ký nuôi con nuôi.....	29
BÀI 3.....	30
THỰC HÀNH CON DẤU VÀ NGHIỆP VỤ CHỨNG THỰC.....	30
I. QUY ĐỊNH CHUNG VỀ CON DẤU.....	30
1. Quy định chung.....	30
2. <i>Bảo quản con dấu</i>	31
3. Bảo quản con dấu, nguyên tắc và quy trình đóng dấu.....	31

4. Thực hành đóng dấu vào các văn bản, giấy tờ hộ tịch	33
II. QUY ĐỊNH VỀ QUẢN LÝ VÀ SỬ DỤNG CON DẤU	33
1. Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong việc quản lý và sử dụng con dấu	33
2. Các chức danh nhà nước, các cơ quan, tổ chức được sử dụng con dấu.....	34
III. THỰC HÀNH NGHIỆP VỤ CHỨNG THỰC.....	35
1. Thủ tục chứng thực bản sao từ bản chính	35
2. Thủ tục chứng thực chữ ký	36
3. Thủ tục chứng thực chữ ký người dịch	37
4. Thủ tục chứng thực hợp đồng, giao dịch	38
5. Quy trình đóng dấu chứng thực bản sao từ bản chính	38
6. Thu lệ phí chứng thực	38
7. Vào sổ chứng thực.....	39

GIÁO TRÌNH MÔN HỌC THỰC TẬP NGHỀ NGHIỆP

Tên môn học: Thực hành nghề nghiệp

Mã môn học: T.THNN.5.202

Vị trí, tính chất, ý nghĩa và vai trò của môn học

- Vị trí: Thực tập cuối khóa thuộc các môn học chuyên ngành và được bố trí sau khi học xong toàn bộ các môn học trong chương trình đào tạo.

- Tính chất: là quá trình củng cố, rèn luyện các kỹ năng nghề nghiệp cơ bản trước khi sinh viên đi thực tập tại cơ sở.

- Ý nghĩa và vai trò của môn học: Rèn luyện các kỹ năng định hướng nghề nghiệp cho người học.

Mục tiêu môn học

- Về kiến thức:

+ Môn học là quá trình củng cố, rèn luyện các kỹ năng cơ bản về tuyên truyền pháp luật; tiếp công dân; đăng ký và quản lý hộ tịch; chứng thực; vào sổ theo dõi các nghiệp vụ hộ tịch, chứng thực.

+ Người học được trang bị những kỹ năng cơ bản liên quan đến nghề nghiệp, nâng cao hiểu biết và củng cố thêm những kiến thức đã học về thực tiễn tổ chức và hoạt động tư pháp cơ sở.

- Về kỹ năng:

+ Kỹ năng xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật.

+ Kỹ năng tiếp nhận, phân loại đơn thư khiếu nại, tố cáo và trình tự tiến hành giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân.

+ Thực hiện quy trình cấp các giấy tờ hộ tịch cho cá nhân theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

+ Tìm hiểu quy định của pháp luật về một số con dấu. Cách đóng dấu vào các loại giấy tờ như Giấy khai sinh; Giấy chứng nhận đăng ký kết hôn; Giấy chứng tử; Vào sổ gốc và thực hiện thu lệ phí hộ tịch, lệ phí chứng thực theo quy định của pháp luật.

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Nghiêm túc, cẩn thận, trung thực.

+ Có ý thức học tập; kết hợp lý luận với thực tiễn

+ Tuân thủ các quy định pháp luật liên quan đến nghề nghiệp.

III. Nội dung môn học:

Bài 1

KỸ NĂNG XÂY DỰNG KẾ HOẠCH VÀ THỰC HIỆN CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TẠI CƠ SỞ

Giới thiệu: Bài học cung cấp và rèn luyện cho người học những kỹ năng cần thiết về công tác tuyên truyền và phổ biến giáo dục pháp luật

Mục tiêu:

Cung cấp những kiến thức cơ bản và giúp người học hình thành các kỹ năng về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

Nội dung chính:

I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH PHỔ BIẾN GIÁO DỤC PHÁP LUẬT

1. Khái niệm

- Theo nghĩa hẹp: Phổ biến, giáo dục pháp luật là giới thiệu tinh thần văn bản pháp luật cho người có nhu cầu; theo đó phổ biến, giáo dục pháp luật là việc truyền bá pháp luật cho đối tượng nhằm nâng cao tri thức, tình cảm, niềm tin pháp luật cho đối tượng từ đó nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật, nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật của đối tượng.

- Theo nghĩa rộng: Phổ biến, giáo dục pháp luật là một khâu của hoạt động tổ chức thực hiện pháp luật, là hoạt động định hướng có tổ chức, có chủ định thông qua các hình thức giáo dục, thuyết phục, nêu gương... nhằm mục đích hình thành ở đối tượng tri thức pháp lý, tình cảm và hành vi xử sự phù hợp với các đòi hỏi của hệ thống pháp luật hiện hành với các hình thức, phương tiện, phương pháp đặc thù.

Tóm lại: Phổ biến, giáo dục pháp luật là hoạt động có định hướng, có tổ chức, có chủ định của chủ thể phổ biến, giáo dục pháp luật tác động lên đối tượng giáo dục một cách có hệ thống và thường xuyên nhằm mục đích hình thành ở họ tri thức pháp luật, tình cảm pháp luật và hành vi phù hợp với các đòi hỏi của pháp luật hiện hành.

2. Mục đích

a. Hình thành, làm sâu sắc và từng bước mở rộng hệ thống tri thức pháp luật cho đối tượng.

- Thông qua phổ biến, giáo dục pháp luật, người phổ biến, giáo dục được trang bị những tri thức cơ bản về pháp luật như giá trị của pháp luật, vai trò điều chỉnh của pháp luật, các chuẩn mực pháp luật trong từng lĩnh vực đời sống.

- Hình thành tri thức pháp luật là nền móng cơ bản để xây dựng tình cảm pháp luật. Tri thức pháp luật góp phần định hướng cho lòng tin đúng đắn vào các giá trị của pháp luật, tạo cơ sở hình thành hành vi hợp pháp ở mỗi cá nhân.

- Tri thức pháp luật giúp con người điều khiển, kiểm chế hành vi của mình trên cơ sở các chuẩn mực pháp lý, tri thức pháp luật đã nhận thức được.

- Các hành vi phù hợp với pháp luật chỉ được hình thành trên cơ sở nhận thức đúng, có niềm tin và có tình cảm đúng đắn đối với pháp luật.

b. Hình thành, bồi dưỡng, phát triển niềm tin pháp luật cho đối tượng

Niềm tin pháp luật được xây dựng trên cơ sở:

+ Giáo dục công bằng: Nói đến pháp luật là nói đến sự công bằng. Giáo dục công bằng là giáo dục cho con người biết cách đánh giá các quy phạm pháp luật, biết cách xác định, đánh giá các tiêu chuẩn về tính công bằng của pháp luật để tự đánh giá

hành vi của mình, biết quan hệ với người khác và với chính mình bằng các quy phạm pháp luật.

+ Giáo dục trách nhiệm: là giáo dục ý thức về nghĩa vụ pháp lý. Giáo dục trách nhiệm nhằm hình thành ý thức tuân thủ pháp luật – một nguyên tắc xử sự của công dân trong mỗi quan hệ với nhau và với các cơ quan Nhà nước. Giáo dục trách nhiệm làm cho người được giáo dục nhận thức được rằng mọi việc làm, mọi hành vi của mình phải dựa trên cơ sở pháp luật và trong khuôn khổ pháp luật cho phép.

+ Giáo dục ý thức đấu tranh không khoan nhượng đối với những biểu hiện vi phạm pháp luật, chống đối pháp luật, đấu tranh với những hành vi vi phạm pháp luật và tội phạm.

c. Hình thành động cơ và hành vi tích cực theo pháp luật.

Những hành vi hợp pháp của mỗi người thường biểu hiện qua các việc làm như :

+ Tuân thủ các quy phạm pháp luật, kiềm chế không thực hiện các điều pháp luật cấm.

+ Thực hiện đúng và đầy đủ quyền và nghĩa vụ pháp lý của công dân.

+ Biết đấu tranh với các hành vi vi phạm pháp luật; biết vận dụng pháp luật để bảo vệ lợi ích hợp pháp của cá nhân khi bị xâm phạm.

=> Mục đích của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật là nâng cao hiểu biết pháp luật cho đối tượng, hình thành ở họ lòng tin vào pháp luật, tạo lập thói quen, ý thức tự giác chấp hành pháp luật và biết áp dụng, thực thi pháp luật trong công việc hàng ngày cũng như sử dụng pháp luật để bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của bản thân

3. Nội dung

- Phổ biến sâu rộng, có hệ thống các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, trong đó tập trung nâng cao chất lượng công tác giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của công dân.

- Tổ chức tuyên truyền các quy định pháp luật liên quan đến đời sống, sinh hoạt hàng ngày của nhân dân như: Luật Hình sự (sửa đổi, bổ sung); Bộ Luật Dân sự; Bộ Luật Lao động (sửa đổi); Luật Hôn nhân và Gia đình; Luật Đất đai; Luật Phòng chống bạo lực gia đình...

- Xác định được những phương thức, cách thức tiếp cận đối tượng để truyền tải có hiệu quả các quy định của pháp luật vào cuộc sống. Qua đó hình thành ý thức pháp luật trong mỗi công dân. Kết quả cuối cùng của phổ biến, giáo dục pháp luật phải được thể hiện ở hành vi xử sự phù hợp pháp luật của các công dân. Giáo dục tri thức pháp luật, bồi dưỡng niềm tin pháp luật là tiền đề để giáo dục ý thức nhân cách, rèn luyện thói quen, hành vi tuân thủ pháp luật hình thành động cơ và hành vi tích cực pháp luật.

4. Đối tượng

Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hướng đến nhiều đối tượng: Học sinh, sinh viên, cán bộ, viên chức, công chức, người lao động...

5. Các loại chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật

- Theo thẩm quyền ban hành: Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính phủ, của UBND các cấp, của các Bộ, ngành, sở, ban, đoàn thể.

- Theo hiệu lực về thời gian: Chương trình PBGDPL theo từng giai đoạn, chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật hàng năm.

- Theo hiệu lực về không gian: Chương trình PBGDPL áp dụng trên phạm vi cả nước, chương trình PBGDPL áp dụng cho từng Bộ, ngành, địa phương.

II. QUY TRÌNH XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT

1. Giai đoạn chuẩn bị

Trước khi xây dựng dự thảo kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật, cán bộ Tư pháp - Hộ tịch cần thực hiện một số công việc chuẩn bị sau đây:

Thứ nhất, chọn loại kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật cần xây dựng.

Có nhiều loại kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật như: kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật theo thời gian, gồm: kế hoạch dài hạn (từ ba đến năm năm), kế hoạch ngắn hạn (hàng năm hoặc hàng quý, hàng tháng); kế hoạch tuyên truyền một nội dung pháp luật (ví dụ: tuyên truyền về bầu cử, về phòng chống ma túy, về thuế sử dụng đất nông nghiệp, về bảo vệ môi trường...) hoặc một văn bản pháp luật cụ thể (ví dụ: tuyên truyền về Luật Hôn nhân và gia đình, Luật Giáo dục, Luật Hợp tác xã...); kế hoạch tổ chức hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật cụ thể (ví dụ: kế hoạch tổ chức thi tìm hiểu pháp luật, kế hoạch tổ chức tập huấn kiến thức pháp luật cho hoà giải viên...).

Căn cứ vào yêu cầu, nhiệm vụ, công chức Tư pháp - Hộ tịch xác định loại kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật cần xây dựng. Ở cấp xã, cần xây dựng kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật hàng năm làm cơ sở cho việc tổ chức thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. Ngoài ra, tùy theo yêu cầu của đợt tuyên truyền văn bản pháp luật quan trọng hoặc theo yêu cầu nhiệm vụ chính trị của địa phương có thể xây dựng các kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật cụ thể khác.

Thứ hai, xác định căn cứ xây dựng kế hoạch.

Tùy thuộc vào loại kế hoạch, công chức Tư pháp - Hộ tịch xác định các căn cứ để xây dựng. Cụ thể là các chương trình, kế hoạch, hướng dẫn của Ủy ban nhân dân, cơ quan Tư pháp cấp trên trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, các yêu cầu, nhiệm vụ chính trị và phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội ở địa bàn.

Thứ ba, xác định mức độ hiểu biết và nhu cầu tìm hiểu pháp luật của cán bộ, nhân dân địa phương.

Để xác định được mức độ hiểu biết và nhu cầu tìm hiểu pháp luật của cán bộ, nhân dân địa phương, công chức Tư pháp - Hộ tịch có thể tiến hành khảo sát bằng việc hỏi trực tiếp hoặc phát phiếu điều tra, thông qua đề xuất của cán bộ các tổ chức, đoàn thể ở cơ sở, các tổ trưởng dân phố, trưởng thôn, già làng, trưởng bản hoặc nắm bắt thông qua việc giao tiếp hàng ngày với người dân trong giải quyết các công việc liên quan đến hộ tịch hoặc qua hoạt động tư vấn, hoà giải ở cơ sở... Mục đích chính là để đánh giá xem cán bộ và nhân dân địa phương hiểu biết pháp luật ở mức độ nào và họ cần tìm hiểu những nội dung gì để khi xây dựng kế hoạch sẽ xác định được những nội dung thích hợp với từng nhóm đối tượng.

2. Xây dựng dự thảo Chương trình

Mỗi loại dự thảo kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật có những nội dung cụ thể khác nhau, tuy nhiên dự thảo chương trình cần đảm bảo những nội dung chính sau:

- Mục đích, yêu cầu của kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật: cần nêu rõ mục đích, kết quả cụ thể cần đạt được cũng như các yêu cầu đặt ra khi triển khai kế hoạch.

- Đối tượng tác động của kế hoạch: có thể là toàn thể cán bộ, nhân dân trên địa bàn hoặc nhóm đối tượng (như phụ nữ, thanh niên...).

- Nội dung pháp luật cần được phổ biến đến đối tượng: việc xác định nội dung pháp luật cần được phổ biến đến đối tượng căn cứ vào yêu cầu chung của kế hoạch, hướng dẫn của Ủy ban nhân dân, cơ quan Tư pháp cấp trên và nhu cầu tìm hiểu pháp luật của cán bộ và người dân sống tại địa bàn. Nội dung pháp luật không chỉ dừng lại ở các luật, pháp lệnh hay văn bản của trung ương mà còn là văn bản của chính quyền cấp tỉnh, cấp huyện và cấp xã, nhất là các nội dung liên quan trực tiếp đến các quyền, nghĩa vụ cụ thể của người dân.

- Hình thức thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật: trên thực tế, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật được triển khai bằng nhiều hình thức khác nhau như: tuyên truyền miệng về pháp luật; phổ biến, giáo dục pháp luật qua các phương tiện thông tin đại chúng, qua mạng lưới truyền thanh ở cơ sở; biên soạn, phát hành tài liệu phổ biến, giáo dục pháp luật; dạy và học pháp luật trong nhà trường; tổ chức các hình thức thi tìm hiểu pháp luật; xây dựng, quản lý và khai thác tủ sách pháp luật; phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua sinh hoạt câu lạc bộ pháp luật, thông qua hoạt động tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý, hoạt động hoà giải ở cơ sở, qua các phiên toà xét xử lưu động, qua các loại hình văn hoá văn nghệ, đặc biệt là các loại hình sinh hoạt văn hoá truyền thống.

Tuy nhiên trên địa bàn cấp xã, không phải tất cả các hình thức đều có thể phát huy hiệu quả. Chính vì vậy, khi xây dựng kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật cho địa phương mình, cán bộ Tư pháp - Hộ tịch cần lưu ý lựa chọn các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với đối tượng cần phổ biến.

- Tiến độ (thời gian) thực hiện: kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật cần xác định thời gian thực hiện các công việc đề ra. Tiến độ cụ thể vừa đảm bảo công tác phổ biến, giáo dục pháp luật được kịp thời, phù hợp với nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội của địa phương từng giai đoạn và cũng là căn cứ theo dõi, kiểm tra việc thực hiện kế hoạch.

- Các biện pháp thực hiện:

+ Xác định biện pháp thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với đối tượng, với địa bàn thực hiện: có thể tổ chức các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật độc lập, cũng có thể tổ chức phổ biến, giáo dục pháp luật lồng ghép trong các chương trình, kế hoạch khác ở địa phương như phong trào xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, các chương trình về xoá đói, giảm nghèo, bảo vệ và phát triển rừng, chương trình nước sạch, vệ sinh môi trường...

+ Phân công trách nhiệm hợp lý, rõ ràng cho các chủ thể tham gia phổ biến, giáo dục pháp luật: trách nhiệm của công chức Tư pháp - Hộ tịch, trách nhiệm của các công chức chuyên môn của Ủy ban nhân dân cấp xã; sự phối hợp giữa các cán bộ Ủy ban nhân dân với các cán bộ Mặt trận Tổ quốc, cán bộ các tổ chức, đoàn thể ở cơ sở.

+ Hoạt động kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch; chế độ thông tin, báo cáo; sơ kết, tổng kết, thi đua, khen thưởng.

+ Kinh phí: nêu rõ nguồn kinh phí thực hiện kế hoạch. Kinh phí chi tiết thực hiện kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật có thể được ghi ngay trong kế hoạch hoặc được lập thành bản dự toán riêng (kèm theo kế hoạch). Các nội dung chi và mức chi về phổ biến, giáo dục pháp luật thực hiện theo quy định của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn quản lý và sử dụng kinh phí bảo đảm cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và theo hướng dẫn, quy định của Ủy ban nhân dân cấp trên về mức chi cụ thể trên địa bàn.

3. Tổ chức lấy ý kiến vào Dự thảo và thẩm định nội dung

- Dự thảo kế hoạch được đưa ra lấy ý kiến đóng góp của các cán bộ, công chức Ủy ban nhân dân cấp xã, cán bộ Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức, đoàn thể, những người sẽ trực tiếp tham gia triển khai kế hoạch sau khi được phê duyệt.

- Sau khi tổng hợp ý kiến đóng góp, công chức Tư pháp - Hộ tịch hoàn chỉnh nội dung bản kế hoạch để trình phê duyệt.

4. Chỉnh sửa, hoàn thiện và trình ký phê duyệt chương trình

Trình lãnh đạo Ủy ban nhân dân cấp xã phê duyệt kế hoạch (bao gồm kế hoạch nội dung và dự toán kinh phí thực hiện).

5. Tổ chức thực hiện Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật

Ngay sau khi kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật được Ủy ban nhân dân cấp xã phê duyệt, công chức Tư pháp - Hộ tịch phối hợp với các cán bộ, bộ phận, đơn vị được phân công trong kế hoạch tổ chức thực hiện kế hoạch theo đúng đối tượng, nội dung, hình thức, biện pháp và thời gian đã xác định.

Trong quá trình thực hiện kế hoạch, công chức Tư pháp - Hộ tịch có nhiệm vụ:

- Chủ trì tổ chức các hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân trên địa bàn.

- Thực hiện vai trò là đầu mối phối hợp cán bộ, công chức của Ủy ban nhân dân cấp xã, cán bộ Mặt trận, cán bộ tổ chức, đoàn thể ở cơ sở triển khai các hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật đến nhân dân.

- Tham mưu cho Ủy ban nhân dân cấp xã xây dựng đội ngũ tuyên truyền viên pháp luật ở cơ sở mà nòng cốt là các cán bộ Mặt trận, đoàn thể, các tổ trưởng dân phố, trưởng thôn, trưởng bản, già làng; tập huấn kiến thức pháp luật cũng như kỹ năng tuyên truyền cho các tuyên truyền viên.

- Ở những xã, phường, thị trấn có Hội đồng phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, công chức Tư pháp - Hộ tịch có trách nhiệm tham mưu giúp Hội đồng tổ chức các kỳ họp, chuẩn bị các báo cáo và kế hoạch hoạt động của Hội đồng, tổ chức các hoạt động theo kế hoạch của Hội đồng đề ra.

- Thông tin, báo cáo việc thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ở địa bàn với Ủy ban nhân dân cùng cấp và với cơ quan Tư pháp cấp trên. Báo cáo nên được thực hiện hàng quý, 6 tháng và cả năm hoặc trong quá trình thực hiện hay khi kết thúc một hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật cụ thể.

- Theo dõi, kiểm tra, đôn đốc thực hiện kế hoạch: cần kiểm tra xem các nội dung của kế hoạch đã được thực hiện đến đâu? Những gì còn tồn tại? Nguyên nhân, cách khắc phục. Trong trường hợp cần thiết có thể kiến nghị Ủy ban nhân dân xã, thị trấn có biện pháp phù hợp cho việc tổ chức thực hiện kế hoạch trên thực tế như: điều chỉnh kế hoạch, nội dung, tạo điều kiện về cơ sở vật chất, kinh phí, lực lượng...

- Sơ kết, tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm rút ra những kinh nghiệm cần thiết để tổ chức thực hiện công tác này ngày càng tốt hơn. Trong quá trình đánh giá cũng cần chú trọng công tác khen thưởng đề động viên, khích lệ những điển hình làm tốt, phát huy kết quả đã đạt được, khơi dậy phong trào thi đua thực hiện tốt công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ở địa phương.